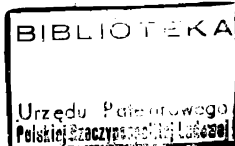

Warszawa, 25 czerwca 1934 r.

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 19994.

Kl. 25 d, 3/02.

Käthe Peschick
(Cottbus, Niemcy).

**Sposób wykonywania ręcznych robótek siatkowych oraz przyrząd,
służący do tego celu.**

Zgłoszono 20 lipca 1932 r.

Udzielono 14 kwietnia 1934 r.

Pierwszeństwo: 22 lutego 1932 r. (Niemcy).

Wynalazek niniejszy dotyczy nowego sposobu wyrobu ręcznych robótek siatkowych, o wzorach owalnych i wielokątnych jak np. siatek, koronek rochenowskich, hardańskiego cerowania i dziergania, koronek różyczkowych, lnianych, wełnianych, jedwabnych, brokatowych i t. d.

Istota wynalazku polega na łatwym manipulowaniu prostym przyrządem, zapomocą którego można wykonać w całości wszelkie spotykane wykroje, np. przodu puloweru, rękawa, górnej części czapki i t. d., przy zastosowaniu zupełnie nowej metody, zasadniczo różniącej się od uciążliwych sposobów wykonywania robótek hardańskich, w których trzeba wyciągać poszcze-

gólne nici, dokładnie je liczyć i przecinać, co wymaga wiele staranności i doświadczenia.

To samo dotyczy robótek na drutach, szydełkowych i innych, rozpoczynających się od oczek początkowych, do których następnie, chcąc otrzymać żądany kształt, należy oczka dodawać lub ujmować. Taka robótka ręczna jest bardzo żmudna i nudna oraz również wymaga wielkiej wprawy i uprzedniego dokładnego obliczenia ilości oczek w rzędzie i ciągłego liczenia każdego poszczególnego oczka. Poza tem robótka taka ulega przeważnie zabrudzeniu ponieważ podczas wykonywania jej każde oczko należy przytrzymywać w ręku.

W sposobie według wynalazku liczenie oczek jest zbędne. Zapomocą odpowiedniego przyrządu można wykonać robótkę wszelkich żądanych kształtów, przyczem wzór rysuje się na płytce przyrządu lub też na płytkę nakłada się poprostu wykroj albo szablon. Następnie wystarczy tylko wzdłuż konturów wzoru umieścić w płycie wtyczki, przeciągnąć nici na wtyczkach najpierw wzdłuż a potem wpoprzek i wreszcie miejsca skrzyżowania nitek, leżących narazie luźno na sobie, przewiązać nitką, zawiązywaną w węzłki, względnie połączyć w inny sposób, a dla ułatwienia podkładania nitki wiążącej pod miejsca skrzyżowania nawlec ją do specjalnej igły.

Na rysunku przedstawiono przykład wykonania przyrządu według wynalazku, przyczem fig. 1 przedstawia częściowy widok przyrządu z góry, fig. 2 i 3 — jego częściowe przekroje, fig. 4 — 7 — szczegóły urządzenia, fig. 8 — 9 objaśniają sposób wykonania robótki.

Litera *a* oznacza płytkę drewnianą lub z innego odpowiedniego materiału, zaopatrzoną w otwory *b*, rozmieszczone po całej powierzchni płytki. Najlepiej je rozmieścić kwadratowo w odległości wzajemnej 1 cm. Po narysowaniu na płytce wzoru wykroju lub po nałożeniu szablonu należy wszystkie kontury zarówno zewnętrzne jak i wewnętrzne wytyczyć zapomocą wtyczek *c*, umieszczonych sprężysto w otworach dzięki rozcięciu *d* dolnej części wtyczki.

Zapomocą wtyczek najpierw rozmieszcza się wszystkie nitki podłużne *e* i po naprężeniu umocowuje je na wtyczkach narożnych. Następnie łączy się nitkami dwa przeciwległe boki rzędów wtyczek tak, iż otrzymuje się nitki poprzeczne *f*, krzyżujące się z nitkami przeciągniętymi poprzednio. Można poza tem wykonywać jeszcze wzory przekątne i gwiazdowe. Zależnie od grubości nitki i rodzaju wzoru użyta może być jedna lub kilka nitek.

Wiąże się miejsca skrzyżowania nitką

nawleczoną do tępej igły krzywej o przekroju trójkątnym, przedstawionej na fig. 7. Podczas wiązania można również przymocować małe różne paciorki lub wykonywać inne wzory, zacerowywując czworokąty lub ich części, co również odbywa się po naprężeniu nici na płycie. Nitki można również okręcić tak, iż otrzymuje się hardańskie wzory sznurowe, lub wykonywać frendzle i wzory pluszowe, przecinając pewną liczbę nici zasadniczych, po związaniu w ich środku dwóch punktów wiązania i wiążąc końce frendzli razem.

Jeżeli kontury mają kształt łuków lub linii ukośnych, przebiegających poza otworami, należy stosować wtyczki pomocnicze. Jeśli punkt napięcia leży na prostej, łączącej dwa otwory, używa się wtyczki pomocniczej według fig. 4, składającej się z podstawki *g* z dwoma otworami *h*, w które wkłada się wtyczki *c*, i z trzpienia *i*, który odgrywa tę samą rolę co wtyczki. Aby płytka *g* nie mogła wysunąć się w górę na wtyczkę nasuwa się tulejkę *k*. Jeśli punkt naprężania wypada na przekątnej dwóch otworów, stosuje się podstawkę kątową *l* z otworami *h*, przymocowaną tak samo jak płytka *g* zapomocą wtyczek *c* tulejki *k*, przyczem trzpień umieszczony w wierzchołku kąta wypada wówczas w środku kwadratu.

Wielkość płytki *a* może być dowolna, ale najdogodniej jest nadać jej wymiary około 70 cm długości i 60 cm szerokości. Aby płytka nie była nieporęczna i ciężka oraz by można było w razie potrzeby stosować mniejsze płytki lub większe, najlepiej jest stosować normalne płytki o wymiarach 35×30 cm które zależnie od wielkości wzoru można zestawiać w płytce większe.

W tym celu brzegi płytek zaopatrzone są z obydwu stron w ukośne rowki *m*. Aby połączyć obydwie stykające się brzegi płytek od góry i od spodu, wsuwa się w rowki sztabki łączące *n*, o zagiętych brzegach o

odpowiedniej długości, dzięki czemu płytki łączą się razem. Aby ochronić płytki przed przegięciem na brzegi nakłada się w odpowiednie rowki szyny ramkowe *p* z zagiętymi brzegami *r*.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Sposób wykonywania ręcznych robót siatkowych w postaci wykrojów, znamieny tem, że na płycie z otworami, rozmieszczonemi kwadratowo, rysuje się wykroj dowolnego kształtu lub nakłada szablon, poczem kontury wzoru wytycza za pomocą wtyczek, wkładanych sprężysto w odpowiednie otwory, następnie powierzchnię ograniczoną wtyczkami zasnuwa nitkami podłużnemi i poprzecznemi i ewentualnie ukośnemi w jednej lub kilku warstwach, a punkty przecięcia tych nitek łączy zapomocą krzywej i tępej igły o przekroju trójkątnym, przyczem do wyko-

nywania frendzli lub wzorów pluszowych część nitek rozcina się w środku dwóch punktów wiązania.

2. Przyrząd do wykonywania sposobu według zastrz. 1, znamieny tem, że do wyznaczania zarysów wzoru na desce dziurkowanej zastosowano wtyczki, które składają się z prostych lub kątowych listewek (*g*), względnie (*e*), zaopatrzonych w otwory (*h*), oraz z trzpieni (*i*), przyczem do wytyczenia występow konturu służą wtyczki pomocnicze, wypadające poza otwory płytki.

3. Przyrząd według zastrz. 1, znamieny tem, że płytki posiadają z obydwóch stron wzdłuż swych krawędzi rowki ukośne do nasuwania odpowiednio ukształtowanych szyn łączących.

Käthe Peschick.
Zastępca: I. Myszczyński,
rzecznik patentowy.

